

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN KIM DUNG

**CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU NGÀNH KINH TẾ
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN KIM DUNG

**CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU NGÀNH KINH TẾ
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. ĐỖ ANH TÀI

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn "*Chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế Thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên*" là công trình nghiên cứu khoa học, độc lập của tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN**Trần Kim Dung**

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: "*Chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế Thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên*", tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Quản lý Đào tạo sau Đại học, các khoa, phòng của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giáo viên hướng dẫn **PGS.TS. Đỗ Anh Tài**.

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến quý báu của các nhà khoa học, các thầy, cô giáo trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng chí tại các địa điểm nghiên cứu, tôi xin chân thành cảm ơn các bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã tạo điều kiện mọi mặt để tôi hoàn thành nghiên cứu này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Trần Kim Dung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp của luận văn	4
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU NGÀNH KINH TẾ	5
1.1. Cơ sở lý luận về chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế.....	5
1.1.1. Cơ sở lý luận về cơ cấu kinh tế.....	5
1.1.2. Cơ sở lý luận về chuyển dịch cơ cấu kinh tế	10
1.1.3. Cơ sở lý luận về chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế.....	13
1.1.4. Những yếu tố ảnh hưởng tới sự chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế.....	19
1.2. Cơ sở thực tiễn của chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế.....	28
1.2.1. Thực tiễn chuyển dịch cơ cấu kinh tế của một số nước.....	28
1.2.2. Thực tiễn chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế ở Việt Nam.....	30
1.2.3. Thực tiễn chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế của một số tỉnh, thành phố trong cả nước.....	33
1.3. Những bài học kinh nghiệm rút ra cho chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế của thành phố Thái Nguyên	40

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	42
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	42
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	43
2.2.1. Thiết kế nghiên cứu.....	43
2.2.2. Địa bàn nghiên cứu	43
2.2.3. Các phương pháp nghiên cứu cụ thể.....	43
2.3. Các chỉ tiêu nghiên cứu.....	45
2.4. Khung phân tích của đề tài.....	46
Chương 3: THỰC TRẠNG CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU NGÀNH KINH TẾ THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN	46
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội thành phố Thái Nguyên.....	46
3.1.1. Điều kiện tự nhiên của thành phố Thái Nguyên	46
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	51
3.2. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế ở thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.....	56
3.2.1. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế theo GDP	56
3.2.2. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế theo vốn đầu tư	60
3.2.3. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành kinh tế	63
3.2.4. Chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế qua cơ cấu hàng xuất khẩu	65
3.2.5. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu nội bộ các ngành kinh tế.....	66
3.2.6. Đánh giá chung sự chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế Thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên	80
3.2.7. Các yếu tố ảnh hưởng đến chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế thành phố Thái Nguyên.....	85
3.2.8. Phân tích những tiềm năng, cơ hội và khó khăn, thách thức đối với sự phát triển và chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế thành phố Thái Nguyên ..	91

Chương 4: ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU NGÀNH KINH TẾ THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN	94
4.1. Quan điểm, mục tiêu, định hướng chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên	94
4.1.1. Dự báo bối cảnh quốc tế, khu vực và trong nước tác động đến phát triển kinh tế xã hội của thành phố Thái Nguyên	94
4.1.2. Quan điểm, mục tiêu, định hướng chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế Thành phố Thái Nguyên, Tỉnh Thái Nguyên	96
4.2. Giải pháp đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế Thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên	103
4.2.1. Lựa chọn phương án chuyển dịch cơ cấu kinh tế hợp lý trên cơ sở phát huy tối đa hiệu quả, lợi thế so sánh của các ngành kinh tế	103
4.2.2. Xây dựng kết cấu hạ tầng kinh tế- xã hội đồng bộ; sử dụng hiệu quả các nguồn tài nguyên thiên nhiên, nhất là tài nguyên đất đai, khoáng sản để đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế	105
4.2.3. Phát triển và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, đẩy nhanh chuyển dịch cơ cấu lao động phù hợp với chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế.....	106
4.2.4. Huy động và sử dụng có hiệu quả các nguồn vốn đầu tư, đáp ứng yêu cầu chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế theo hướng hiện đại	107
4.2.5. Đẩy mạnh ứng dụng các thành tựu của khoa học, công nghệ, kỹ thuật hiện đại vào quá trình sản xuất kinh doanh và quản lý	108
4.2.6. Đẩy mạnh phát triển thị trường, mở rộng xuất khẩu, coi trọng thị trường trong nước đồng thời chủ động hội nhập quốc tế	109
4.2.7. Đề xuất các cơ chế, chính sách và ban hành các cơ chế nhằm đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế của thành phố Thái Nguyên đi đôi với giải quyết tốt các vấn đề xã hội; nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của chính quyền và cải cách hành chính.....	110

4.3. Một số kiến nghị	111
KẾT LUẬN	113
TÀI LIỆU THAM KHẢO	115

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CN - TTCN	: Công nghiệp - Tiểu thủ công nghiệp
GDP	: Tổng sản phẩm quốc nội
KHCN	: Khoa học công nghệ
TTDL	: Thể thao du lịch
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Cơ cấu tổng sản phẩm trong nước (GDP) phân theo ngành.....	30
Bảng 3.1: Tình hình đất đai của thành phố Thái Nguyên giai đoạn 2010 - 2013	50
Bảng 3.2: Thực trạng dân số và cơ cấu lao động của TP. Thái Nguyên giai đoạn 2010 - 2013	51
Bảng 3.3: Tốc độ tăng trưởng và cơ cấu kinh tế (GDP) của Thành phố Thái Nguyên giai đoạn 2010-2013	57
Bảng 3.4: Vốn đầu tư giai đoạn 2010-2013 của Thành phố Thái Nguyên	60
Bảng 3.5: Vốn đầu tư chia theo ngành kinh tế.....	61
Bảng 3.6: Cơ cấu lao động trong các ngành kinh tế của Thành phố Thái Nguyên giai đoạn 2010-2013.....	63
Bảng 3.7: Giá trị sản xuất trong nội bộ ngành nông nghiệp giai đoạn 2010-2013	66
Bảng 3.8: Giá trị công nghiệp phân theo ngành giai đoạn 2010-2013	72
Bảng 3.9: Cơ cấu công nghiệp giai đoạn 2010-2013.....	73
Bảng 3.10: Sản lượng các sản phẩm công nghiệp chủ yếu.....	73
Bảng 3.11: Giá trị sản xuất ngành dịch vụ (giá thực tế).....	75
Bảng 3.12: Cơ cấu ngành dịch vụ giai đoạn 2010 – 2013	76
Bảng 3.13: Tổng mức lưu chuyển hàng hóa và doanh thu dịch vụ giai đoạn 2010-2013	77
Bảng 4.1: Tổng hợp 2 phương án chuyển dịch cơ cấu kinh tế đến năm 2020 .	103
Bảng 4.2: Dự kiến giá trị sản xuất, giá trị tăng thêm của các ngành	104
Bảng 4.3: Tổng hợp dự báo nhu cầu vốn đầu tư giai đoạn 2015-2020.....	108

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 1.1: Cơ cấu ngành kinh tế của Việt Nam giai đoạn 1986- 2013	31
Biểu đồ 3.1: Cơ cấu kinh tế của Thành phố Thái nguyên năm 2010.....	58
Biểu đồ 3.2: Cơ cấu kinh tế của thành phố Thái Nguyên năm 2013	58